

Lapin kunnat vahvistavat maasto- ja ulkoilureittien luotettavuutta

Satu Orajärvi, restonomiopiskelija, harjoittelija REILA-hanke, Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, Lapin ammattikorkeakoulu

Alexi Latvala, projektisuunnittelija, Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, Lapin ammattikorkeakoulu

Vesa Koivumaa, projektisuunnittelija, Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, Lapin ammattikorkeakoulu

asiasanat: reitit, kunta, merkinnät, turvallisuus, laatu

Kevään 2016 aikana tehtiin esiselvitykset 14 lappilaisen kunnan maastoreiteistä. Selvitykset olivat osa REILA reittimerkintöjen turvallisuus, pilottialueena Lappi -hanketta, jonka tavoitteena on vahvistaa maasto- ja ulkoilureittien luotettavuutta. Tarve selvityksille ilmeni kuntatyöpajoissa huomattiin, että kunnissa on useita, esim. kyläyhdistysten ja muiden yksityisten tahojen ylläpitämiä reittejä, joista ei ole päivitettyä tietoa. Tämä on ongelma paitsi kunnille, myös pelastusviranomaisille. Onnettomuus- ja eksymistilanteissa pelastamista helpottaa, kun tiedetään missä ja millaisia reittejä alueella on.

Selvitys koostuu kahdesta osasta: sanallisesta raportista ja reittitaulukosta. Sanallinen raportti on tiivis kuvaus kunnan alueella sijaitsevista talvi- ja kesäreiteistä. Siinä on lyhyesti kerrottu reittien määrä, ylläpitäjät sekä muuta yleistä tietoa reitteihin liittyen. Raporttiin on liitetty myös havainnollistavia kuvia reiteistä ja reittimerkinnöistä. Taulukoihin puolestaan on pyritty keräämään ja erittelemään kaikki kunnan alueella sijaitsevat ulkoilureitit, joista tieto on ollut saatavilla. Taulukoista löytyvät yksityiskohtaisemmat tiedot reiteistä, kuten reittien pituudet, merkinnät, taukopaikat sekä reittien ja taukopaikkojen ylläpitäjät. Myös reittien ja reittimerkintöjen kunto sekä reittien vaativuustaso on kerrottu, jos tietoa on löytynyt.

Selvitykset on tarkoitettu työkaluksi kuntien reittitoimijoille. Kunnat olivat määrittelemässä selvityksen sisältöä ja siihen pyrittiin keräämään niitä tietoja, mitkä kunnissa koettiin tarpeellisiksi. Selvitystyön aikana kunnat joutuivat myös itse etsimään tietoa reiteistään ja useissa kunnissa havaittiin, että tieto on joko hankalasti löydettävissä tai sitä ei ole ollenkaan. Näin ollen tällaisen selvityksen tarve korostui entisestään.

Kunnissa selvitykset ovat saaneet positiivisen vastaanoton ja ne koettiin tarpeellisiksi. Sallan kunnan liikenne- ja reittisuunnittelija Vesa Haataja kertoo, että tällainen selvitys olisi joka tapauksessa pitänyt tehdä ennemmin tai myöhemmin: ” Tarve on ollut jo pitkään ja nyt siirryttiin sanoista tekoihin.”

Haataja painottaa, että kuntien tulisi olla kiinnostuneita omasta omaisuudestaan, kuten reiteistä, lintutorneista ja laavuista, ja huolehtia niistä paremmin: ”Reitteihin pitää panostaa. Jos ylläpito laiminlyödään, se näkyy matkailijavirroissa.”

Haatajan mukaan on kuitenkin huomioitava, että reittien suunnittelu- ja ylläpitovastuut vaihtelevat kuntakohtaisesti: ”Meillä Sallassa tämän selvityksen tekeminen onnistui hyvin, sillä tämä kuuluu työnkuvaani. ”

Vesa Haataja kertoo, että selvityksen jatkotyöstämiseen meni aikaa noin kaksi viikkoa. Uusia reittejä ei tullut sinä aikana esille, mutta selvitystyö avasi silmät reittien määrän ja tarpeellisuuden suhteen: ”Taulukosta ulkopuolinenkin voi nähdä, että omistusmassaa on paljon.”

Haataja kertoo selvitystyötä tehdessään havainneensa reittejä, jotka on tehty kauan aikaa sitten, mutta on sittemmin unohdettu ja niiden käyttö on hiipunut lähes olemattomaksi.

Jatkossa kunnat päivittävät ja muokkaavat selvitystietoja itsenäisesti omien tarpeidensa ja kokemuksiensa mukaan. Haatajan mukaan tämän selvityksen jälkeen heillä on riittävä tieto nykyisestä tilanteesta, mutta että myös tulevaisuutta olisi hyvä hahmottaa. Se helpottaisi muun muassa budjetointia. ”Tämän rungon ympärille olisi helppo tehdä myös listausta siitä, mistä reiteistä luovutaan ja mitä huolletaan tulevaisuudessa.”

Lisätietoja hankkeesta: www.reittimerkinnat.fi